

การบริหารหลักสูตรของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36

Curriculum Management in World Class Standard School of the Secondary Educational Service Area Office 36

พรพรรณ เนตรคำ¹

ชญาดา วรรณภีระ² รัชพล ศรีธรรม³

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่

²อาจารย์ ดร.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่

³อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา ข้อเสนอแนะ และแนวทางการบริหารหลักสูตรของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 จังหวัดเชียงราย ประชากรของการวิจัยนี้ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอนที่ได้รับมอบหมายงานในหน้าที่กรรมการวิชาการของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล ปฏิบัติหน้าที่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 ทั้ง 10 โรงเรียน มี ผู้บริหาร 36 คน และครูผู้สอน 90 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า การบริหารหลักสูตรของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย โดยรวมมีค่าเฉลี่ยระดับการดำเนินงาน อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.75) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยระดับการดำเนินงาน อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.87) รองลงมา คือ ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ มีค่าเฉลี่ยระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.80) และด้านการประเมินผลหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.75) ตามลำดับ

ปัญหาการบริหารหลักสูตรของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า โรงเรียนยังไม่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ได้กำหนดได้ทั้งหมด (ความถี่ = 5) ครูยังขาดการทำวิจัย และพัฒนาหลักสูตร (ความถี่ = 15) ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอื่น ๆ ต่ำ (ความถี่ = 23)

ข้อเสนอแนะการบริหารหลักสูตรของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า ควรจัดทำแผนพัฒนาผู้เรียนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ความถี่ = 12) ควรจัดการนิเทศการใช้หลักสูตรของครูอย่างเป็นระบบ (ความถี่ = 20) และควรจัดโครงการส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารของผู้เรียนให้เกิดการใช้งานจริง (ความถี่ = 5)

แนวทางการบริหารหลักสูตรของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า การวางแผนจะต้องมีความชัดเจนในหลักสูตรมาตรฐานสากล พัฒนาหลักสูตรตามแนวทางที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนด การนำหลักสูตรไปใช้จะต้องตรงตามเจตนารมณ์ และนำเทคนิคบันได 5 ขั้นมาใช้ในรายวิชาอื่น เน้นภาษาต่างประเทศที่ 2 มีความเข้าใจในความหลากหลาย การใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม และการประเมินผลหลักสูตรเน้นการบริหารจัดการระบบคุณภาพ (TQA)

คำสำคัญ : การบริหารหลักสูตร โรงเรียนมาตรฐานสากล

Abstract

This research aimed to study the situation, problems, suggestions, and a guideline for curriculum administration of schools participating world-class standard school project of the Secondary Educational Service Area Office 36. The target population were school administrators and teachers who were academic committee of schools participated the world-class standard school project during the first semester of 2014 academic year included 36 school administrators and 90 teachers. Research instrument was questionnaire. Subsequently, collected data were analyzed by using frequency, percentage, mean and standard deviation.

The findings revealed that the curriculum administration of schools participating the world-class standard school project of the Secondary

Educational Service Area Office 36, in the overall, was the highest level (mean = 4.75). When considered in each aspect, it was found that the curriculum planning was the highest level (mean = 4.87), the curriculum use was also the highest level (mean = 4.80), and the curriculum evaluation was the highest level (mean = 4.75), respectively.

The problems for curriculum administration of schools participating world-class standard school project were indicated that students could not be developed according to objectives of the curriculum planning (frequency = 5). Moreover, teachers were less research and development (frequency = 15). In addition, student achievement of communicating in Thai, English and other languages was low (frequency = 23).

The suggestions for curriculum administration of schools participating world-class standard school project were specified that the curriculum should be planed for development of the learners and focused on the learners as the importance (frequency = 12). Furthermore, supervision on curriculum use should be systematically and regularly provided to the teachers (frequency = 20). Last but not least, the project for promoting communicating skills of the learners should be held (frequency = 5).

The guidelines for curriculum administration of schools participating world-class standard school project were mentioned that the curriculum plan should be clear in standard-based curriculum; the curriculum should be developed according to the regular basis from the office of the National Education Commission; the use of curriculum should be directed to intention; 5L technique should be applied in other subjects; the second foreigner language should be emphasized; the diversity should be understood; technology should be used appropriately; and curriculum evaluation should base on Total Quality Assessment.

Keywords : Curriculum Administration, World-Class Standard School, Secondary Educational Service Area Office

บทนำ

จากการกำกับติดตามการดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล ในปีการศึกษา 2553 - 2554 พบปัญหาอุปสรรค ในการปฏิบัติบางประการ ได้แก่ การใช้ คำบางคำอาจทำให้เกิดการเข้าใจผิดว่า มีความซ้ำซ้อนกับหลักสูตร บางหลักสูตร และการจัดสาระเพิ่มเติมในหลักสูตร ของสถานศึกษาหลายแห่งยังไม่สอดคล้องกับโครงสร้าง เวลาเรียนที่กำหนด ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 นอกจากนั้น และความสามารถที่จำเป็นที่จะช่วยทำให้เด็ก และเยาวชนไทยสามารถ พัฒนาดตนเอง ไปสู่ความเป็นสากล ได้แก่ ทักษะและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รวมถึงทักษะและความสามารถ ด้านเทคโนโลยี และความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นยังไม่อยู่ในระดับที่น่าพอใจ ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (O-NET) ผลการทดสอบความถนัดทั่วไป (GAT) และผลการทดสอบความถนัดทางวิชาการ และวิชาชีพ (PAT) ของนักเรียนใน ภาพรวมอยู่ในระดับต่ำ และมีการกระจายสูง ยังไม่เป็นที่พึงพอใจ และผลการเข้าร่วม โครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (Programme for International Student Assessment : PISA) จัดโดย Organization for Economic Co-operation and Development : OECD) มีประเทศเข้าร่วม โครงการประมาณ 70 ประเทศ คะแนนเฉลี่ย ของนักเรียนไทยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของนานาชาติมาก ส่วนผลการเข้าร่วมโครงการ การศึกษาแนวโน้มการจัดการศึกษา ด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ระดับนานาชาติ (Trended in International Mathematics and Science Study : TIMSS) จัดโดย The International Association for the Evaluation of Educational Achievement : IEA มีประเทศ เข้าร่วมโครงการประมาณ 60 ประเทศ คะแนนของนักเรียนไทยโดยเฉลี่ย ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของนักเรียนนานาชาติมากเช่นกัน จากข้อมูลดังกล่าว จึงจำเป็นต้องพัฒนา และปรับปรุงการศึกษาไทยให้มีความทัดเทียมกับการศึกษาของนานาชาติ สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้พิจารณาทบทวน จุดที่เป็นปัญหาในการดำเนินงาน ของโรงเรียนมาตรฐานสากล และพัฒนา ปรับปรุงแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการบริหารจัดการสำหรับโรงเรียนในโครงการ โดยเริ่มต้นใช้ ในปีการศึกษา 2555 ทั้งนี้ เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนมาตรฐานสากล เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2555 : 9-10)

จากการศึกษาและวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กับหลักสูตรของนานาชาติ พบว่า หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความสำคัญกับการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้เป็นลำดับแรก แต่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียนด้านความสามารถในการคิดวิเคราะห์น้อยมาก ซึ่งต่างกับหลักสูตรในหลาย ๆ ประเทศ อีกทั้งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ไม่สะท้อนให้เห็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนที่เชื่อมโยงกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 อย่างชัดเจน เป็นรูปธรรมในเรื่อง การเรียนรู้ภาษายุคดิจิทัล การฝึกทักษะความสามารถในการสื่อสารภาษาต่างประเทศ การส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนมีการคิดประดิษฐ์และสร้างสรรค์งาน สามารถผลิตผลงานที่มีคุณภาพสูง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553 : 1)

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 เป็นเขตพื้นที่การศึกษาหนึ่งที่ต้องรับนโยบายโครงการโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลมาปฏิบัติ มีโรงเรียนในสังกัด 59 โรงเรียน ตั้งอยู่ในจังหวัดเชียงราย 41 โรงเรียน และตั้งอยู่ในจังหวัดพะเยา 18 โรงเรียน มีโรงเรียนที่ได้เข้าร่วมโครงการโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลทั้งหมด 17 โรงเรียน และตั้งอยู่ในจังหวัดเชียงราย 10 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนสามัคคีวิทยาคม โรงเรียนดำรงราษฎร์สงเคราะห์ โรงเรียนเทิงวิทยาคม โรงเรียนพานพิทยาคม โรงเรียนแม่เจดีย์ โรงเรียนสามัคคีวิทยาคม 2 โรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม โรงเรียนเวียงป่าเป้า และโรงเรียนพญาเม็งราย (สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36, 2557 : 74)

ผลจากการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (O-NET) จัดโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 โดยโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล จังหวัดเชียงราย ในปีการศึกษา 2556 โดยส่วนมากผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียนส่วนใหญ่ที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล ของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของเขตพื้นที่ พบว่ามี 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนสามัคคีวิทยาคม โรงเรียนดำรงราษฎร์สงเคราะห์ และโรงเรียนเทิงวิทยาคม มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับเขตพื้นที่ มี 7 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนพานพิทยาคม โรงเรียนแม่เจดีย์ โรงเรียนสามัคคีวิทยาคม 2 โรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม โรงเรียนเวียงป่าเป้า และโรงเรียนพญาเม็งราย มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของเขตพื้นที่ (สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36, 2557 : 74)

บทนำ

จากการกำกับติดตามการดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล ในปีการศึกษา 2553 - 2554 พบปัญหาอุปสรรค ในการปฏิบัติบางประการ ได้แก่ การใช้ คำบางคำอาจทำให้เกิดการเข้าใจผิดว่า มีความซ้ำซ้อนกับหลักสูตร บางหลักสูตร และการจัดสาระเพิ่มเติมในหลักสูตร ของสถานศึกษาหลายแห่งยังไม่สอดคล้องกับโครงสร้าง เวลาเรียนที่กำหนด ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 นอกจากนั้น และความสามารถที่จำเป็นที่จะช่วยทำให้เด็ก และเยาวชนไทยสามารถ พัฒนาดตนเอง ไปสู่ความเป็นสากล ได้แก่ ทักษะและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รวมถึงทักษะและความสามารถ ด้านเทคโนโลยี และความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นยังไม่อยู่ในระดับที่น่าพอใจ ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ผลการทดสอบความถนัดทั่วไป (GAT) และผลการทดสอบความถนัดทางวิชาการ และวิชาชีพ (PAT) ของนักเรียนใน ภาพรวมอยู่ในระดับต่ำ และมีการกระจายสูง ยังไม่เป็นที่พึงพอใจ และผลการเข้าร่วม โครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (Programme for International Student Assessment : PISA) จัดโดย Organization for Economic Co-operation and Development : OECD) มีประเทศเข้าร่วม โครงการประมาณ 70 ประเทศ คะแนนเฉลี่ย ของนักเรียนไทยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของนานาชาติมาก ส่วนผลการเข้าร่วมโครงการ การศึกษาแนวโน้มการจัดการศึกษา ด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ระดับนานาชาติ (Trended in International Mathematics and Science Study : TIMSS) จัดโดย The International Association for the Evaluation of Educational Achievement : IEA มีประเทศ เข้าร่วมโครงการประมาณ 60 ประเทศ คะแนนของนักเรียนไทยโดยเฉลี่ย ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของนักเรียนนานาชาติมากเช่นกัน จากข้อมูลดังกล่าว จึงจำเป็นต้องพัฒนา และปรับปรุงการศึกษาไทยให้มีความทัดเทียมกับการศึกษาของนานาชาติ สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้พิจารณาทบทวน จุดที่เป็นปัญหาในการดำเนินงาน ของโรงเรียนมาตรฐานสากล และพัฒนา ปรับปรุงแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการบริหารจัดการสำหรับโรงเรียนในโครงการ โดยเริ่มต้นใช้ ในปีการศึกษา 2555 ทั้งนี้ เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนมาตรฐานสากล เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2555 : 9-10)

จากการศึกษาและวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกับหลักสูตรของนานาชาติ พบว่า หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความสำคัญกับการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้เป็นลำดับแรก แต่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียนด้านความสามารถในการคิดวิเคราะห์น้อยมาก ซึ่งต่างกับหลักสูตรในหลาย ๆ ประเทศ อีกทั้งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ไม่สะท้อนให้เห็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนที่เชื่อมโยงกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 อย่างชัดเจนเป็นรูปธรรมในเรื่อง การเรียนรู้ภาษายุคดิจิทัล การฝึกทักษะความสามารถในการสื่อสารภาษาต่างประเทศ การส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนมีการคิด ประดิษฐ์และสร้างสรรค์งาน สามารถผลิตผลงานที่มีคุณภาพสูง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553 : 1)

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 เป็นเขตพื้นที่การศึกษาหนึ่งที่ต้องรับนโยบายโครงการโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลมาปฏิบัติ มีโรงเรียนในสังกัด 59 โรงเรียน ตั้งอยู่ในจังหวัดเชียงราย 41 โรงเรียน และตั้งอยู่ในจังหวัดพะเยา 18 โรงเรียน มีโรงเรียนที่ได้เข้าร่วมโครงการโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลทั้งหมด 17 โรงเรียน และตั้งอยู่ในจังหวัดเชียงราย 10 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนสามัคคีวิทยาคม โรงเรียนดำรงราษฎร์สงเคราะห์ โรงเรียนเทิงวิทยาคม โรงเรียนพานพิทยาคม โรงเรียนแม่เจดีย์ โรงเรียนสามัคคีวิทยาคม 2 โรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม โรงเรียนเวียงป่าเป้า และโรงเรียนพญาเม็งราย (สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36, 2557 : 74)

ผลจากการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (O-NET) จัดโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 โดยโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล จังหวัดเชียงราย ในปีการศึกษา 2556 โดยส่วนมากผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียนส่วนใหญ่ที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล ของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของเขตพื้นที่ พบว่ามี 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนสามัคคีวิทยาคม โรงเรียนดำรงราษฎร์สงเคราะห์ และโรงเรียนเทิงวิทยาคม มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับเขตพื้นที่ มี 7 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนพานพิทยาคม โรงเรียนแม่เจดีย์ โรงเรียนสามัคคีวิทยาคม 2 โรงเรียนแม่สายประสิทธิ์ศาสตร์ โรงเรียนแม่จันวิทยาคม โรงเรียนเวียงป่าเป้า และโรงเรียนพญาเม็งราย มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของเขตพื้นที่ (สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36, 2557 : 74)

ด้วยเหตุนี้จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารหลักสูตรของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย ทั้ง 10 โดยศึกษากลุ่ม โรงเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับเขตพื้นที่ และกลุ่มโรงเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของเขตพื้นที่ เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา ข้อเสนอแนะ และแนวทางในการการบริหารหลักสูตรของโรงเรียนการบริหารหลักสูตรของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย ได้ต่อไป โดยจะทำการศึกษา 3 ด้าน คือ 1. การวางแผนหลักสูตร (Curriculum Planning) 2. การนำหลักสูตรไปใช้ (Curriculum Implementation) และ 3. การประเมินผลหลักสูตร (Curriculum Evaluation) เพื่อให้ทราบผลว่าการบริหารหลักสูตรของโรงเรียนมีสภาพปัญหาข้อเสนอแนะ และแนวทางการบริหารหลักสูตรของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย เพื่อยืนยันความเป็นไปได้ของการบริหารหลักสูตรของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย ซึ่งจะเป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารหลักสูตรของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล ให้ก้าวสู่ความมีคุณภาพ และได้มาตรฐานสากลก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของประเทศไทยในประชาคมอาเซียนได้ยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา และข้อเสนอแนะการบริหารหลักสูตรของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารหลักสูตรของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารหลักสูตรของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย ได้ทำการศึกษา 3 ด้าน ประกอบด้วย การวางแผนหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ และ

การประเมินผลหลักสูตร เป็นการวิจัยในลักษณะประยุกต์ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ โดยมีลำดับขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยตอบแบบสอบถาม คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน และคณะกรรมการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 ทั้ง 10 โรงเรียน มีผู้บริหาร 36 คน และคณะกรรมการบริหารงานวิชาการ 90 คน

ผู้ทรงคุณวุฒิที่ใช้ในการสัมภาษณ์ คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน และคณะกรรมการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนพะเยาวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสำรวจรายการ (Check-list) ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับระดับการดำเนินงาน โดยเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ท (Likert) มี 5 ระดับ คือ การดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด การดำเนินงานอยู่ในระดับมาก การดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง การดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย และการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

การรวบรวมข้อมูล โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจโดยใช้แบบสอบถามสภาพการบริหารหลักสูตรของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย

มาวิเคราะห์ แล้วตั้งเป็นประเด็นคำถามนำไปสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวทางการบริหารหลักสูตรของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดเชียงราย

การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามนำมาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ค่าสถิติที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

สภาพ ปัญหาการบริหารหลักสูตรของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 ด้านการวางแผนหลักสูตร

ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ และด้านการประเมินผลหลักสูตร มีการปฏิบัติโดยรวม อยู่ในระดับมาก ปัญหาและข้อเสนอแนะ การบริหารหลักสูตรของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล จังหวัดเชียงราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 พบว่า ปัญหา ในด้านการวางแผนหลักสูตร โรงเรียนยังไม่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ได้กำหนดได้ทั้งหมด ในด้านการนำหลักสูตรไปใช้ ครูยังขาดการทำวิจัยในการพัฒนาและแก้ปัญหาเนื่องจากครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรยังไม่ชัดเจน ในด้านการประเมินผลหลักสูตร ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในการสื่อสารภาษาไทย อังกฤษ และภาษาอื่น ๆ ยังไม่สามารถเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ส่วนข้อเสนอแนะการบริหารหลักสูตรของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า ในด้านการวางแผนจะต้องจัดทำแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการในการพัฒนาผู้เรียน โดยการจัดการเรียนการสอนตามความแตกต่างของผู้เรียน ในด้านการนำหลักสูตรไปใช้ จะต้องจัดการนิเทศการใช้หลักสูตรของครูอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ในด้านการประเมินผลหลักสูตร จะต้องจัดโครงการส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารของผู้เรียนให้เกิดการใช้งานจริงและแนวทางการบริหารหลักสูตรของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ได้ว่า การวางแผนจะต้องมีความชัดเจนในหลักสูตรมาตรฐานสากลจัดทำหลักสูตรตามแนวทางที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดไว้ และจะต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การนำหลักสูตรจะต้องตรงตามเจตนารมณ์ และส่วนใหญ่จะจัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติม และนำเทคนิคบันได 5 ขั้นมาใช้ในรายวิชาอื่น เน้น ภาษาที่ 2 การใช้เทคโนโลยี และมีความเข้าใจในความหลากหลาย และการใช้เทคโนโลยี การประเมินผลหลักสูตรเน้นการบริหารจัดการระบบคุณภาพ (TQA) มาดำเนินการบริหารจัดการคุณภาพ

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยการบริหารหลักสูตรของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 จังหวัดเชียงราย โดยรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ด้านการประเมินผลหลักสูตร รองลงมา คือ ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ และด้านการวางแผนหลักสูตร ตามลำดับ เป็นเพราะว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โรงเรียนมีการนิเทศกำกับติดตามที่เป็นระบบอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ และโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ

โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 มีทักษะความสามารถ ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสูง ดังนั้นให้การจัดหลักสูตรมาตรฐานสากลมาใช้ในการเรียนการสอนจึงถือว่าการส่งเสริมศักยภาพนักเรียนเพิ่มขึ้นอีกด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ นภดล มงคลเบญจกุล (2556 : 46 - 47) ที่ได้ศึกษาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา และด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ภานุภัทร จรัส นุฬพัฒน์ (2554 : 81) ที่ได้ศึกษาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล เขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการประเมินผล การจัดการเรียนการสอน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ กิรณา สังข์แสวง (2554 : 125) ได้ศึกษาการประเมินโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลกรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลนครปฐม พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับการประเมินโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า โดยเฉพาะพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นให้นักเรียนมีความเป็นเลิศทางวิชาการ พัฒนาหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนโดยเน้นให้นักเรียนสื่อสารได้ 2 ภาษา พัฒนาหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนโดยเน้นให้นักเรียนกล้าคิดกล้าแสดงออกในเชิงสร้างสรรค์ได้

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

จากข้อค้นพบในการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบว่าข้อเสนอแนะ การบริหารหลักสูตรของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการวางแผนหลักสูตร ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการประเมินผลหลักสูตรดังนั้นจึงควรมีการขยายผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาการบริหารหลักสูตร โดยการดำเนินการดังนี้

1.1 กระทรวงศึกษาธิการหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรกำหนดนโยบายคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร และครู มีพันธสัญญาต่อกันในการจัดทำและใช้หลักสูตรสถานศึกษา

1.2 กระทรวงศึกษาธิการหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรกำหนดนโยบายให้ครูมีการใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนาในกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

1.3 กระทรวงศึกษาธิการหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรกำหนดนโยบายให้โรงเรียนดำเนินการวิจัยและพัฒนาการจัดการศึกษาด้านต่างๆอย่างต่อเนื่อง และใช้ผลการวิจัยเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาเทียบเคียงมาตรฐานสากล

1.4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร และครู มีพันธสัญญาต่อกันในการจัดทำและใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยให้รายงานผลอย่างต่อเนื่อง

1.5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรให้ให้ครูมีการใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนาในกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อเน้นการพัฒนาผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล

1.6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรให้ให้โรงเรียนดำเนินการวิจัยและพัฒนาการจัดการศึกษาด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง และใช้ผลการวิจัยเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาเทียบเคียงมาตรฐานสากล

1.7 โรงเรียนทำพันธสัญญาต่อกันในการจัดทำ และใช้หลักสูตรสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร และครู

1.8 โรงเรียนควรมีนโยบายให้ครูมีการใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนาในกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องในระดับชั้นเรียน

1.9 โรงเรียนควรดำเนินการวิจัยและพัฒนาการจัดการศึกษาด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง และใช้ผลการวิจัยเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาเทียบเคียงมาตรฐานสากล

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเรื่องการทำพันธสัญญาต่อกันในการจัดทำ และใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36

2.2 ควรมีการวิจัยเรื่องการใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนาในกระบวนการเรียนรู้ของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36

2.3 ควรมีการวิจัยเรื่องการประเมินผลการวิจัยและพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36

เอกสารอ้างอิง

- กิริณา สังข์เสวก. (2554). การประเมินโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลกรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลนครปฐม. วิทยานิพนธ์. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร
- จิตนา มั่นคง. (2554) การดำเนินการตามแนวทางการดำเนินการโรงเรียนมาตรฐานสากล. การค้นคว้าอิสระ. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร
- ดิฐารัตน์ ลีวรากล. (2553). ความรู้ความเข้าใจของบุคลากรในการดำเนินงานโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลกับการเตรียมการและการแสวงหาผู้ร่วมพัฒนา. วิทยานิพนธ์. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร
- นภดล มงคลเบญจกุล. (2556). การใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 36. การค้นคว้าอิสระ. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่.
- นวพรรณ อินตะวงศ์. (2555) . การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนเทศบาล วัดศรีปิงเมืองจังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ปาณิสรา สิงห์พงษ์. (2555). การบริหารตามแนวทางรางวัลคุณภาพแห่งชาติที่ส่งผลต่อการเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากลในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
- ภัทรวัฒน์ ศรีทองสุข. (2555). การใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล เขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

- ภานุภัทร จรัสสุพิพัฒน์. (2554). สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล เขตกรุงเทพฯ. วิทยานิพนธ์. ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต.สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- วิสัยพร เสรีวัฒน์. (2555). การประเมินเชิงระบบโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล. วิทยานิพนธ์. ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ศศิพร รนิตะ. (2554). การบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล (World Class Standard School) : กรณีศึกษาโรงเรียนเมืองคณสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31. การศึกษาอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). รายงานการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์บริษัท อินเตอร์-เทค พรินติ้ง จำกัด
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36. (2557). สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ. รายงานผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2556. : มพท
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36. (2557). สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ. รายงานผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2556. : มพท
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. (2553). สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กระทรวงศึกษาธิการ. แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. (2555). สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ. แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.